

4 BONDAGEN OTTESÅNG 1860[?]

<sida1> 4de Bönedagens otte[-]sångs Text finnes uti Profeten Esajæ 6: 3. och Äro de heliga orden så lydande.

Helig, Helig, Helig är Herren Zebaoth Hela Jorden är full med Hans ära.

—
I anledning af denna vår Uplästa heliga Text, skole vi på denna heliga stund Undersöka Guds Helighet, och deremot ställa Menniskans Ohelighet. Ty om vi endast betrakta Guds Helighet, och icke dermed jäm[-]före vår egen <sida2> ohelighet, så kunna vi icke förstå hvaruti Guds helighet består. Då vår Frälsare säger: detta är evinnerligt lif, att de känna Dig Allena som en Gud och den Du sänt hafver Jesum Christum, så är det tydligt, att vi för att komma till evinnerligt lif, måste lära oss att känna Gud rätt. Men Frälsa[-]ren säger äfven: Ingen har Någon[-]sin sett Gud, men enda Sonen hafver det Uppenbarat, hvaraf följer då, Att vi måste se på enda Sonen för att lära oss att känna Fadren i synnerhet, som han har sagt: den som ser mig han <sida3> [<han> upprepning] ser Fadren. Vi kun[-]na endast hafva en dun[-]kel föreställning om Gud Fader, som någon gång har visat sig för de heliga Profeter uti synom, eller genom Uppenbarelsor, Men Alldrig har Han blifvit afmålad: så att vi kunde få se en bild af Honom. Alldrig har Någon Men[-]niska kunnat känna Gud sådan han är; ty om och denna verldenes visa hafva försökt att beskrif[-]va, hurudan Gud är, så hafva de Alltid, uti en sådan beskrifning inblandat Någánting af sitt eget. De hafva först beskrifvit Menniskan, och sedan hafva de inbillat sig, att Gud Måste vara en sådan Person, som till Ex. Någon af denna verldens visaste män. eller som en stor och vis Konung[.] Men då skulle det <sida4> stå bra illa till med verlden, om Gud vore som en Jordisk Konung eller som en stor Philosoph. Se vi Nemligen på Enda Sonen, som vandrade som en tiggare, här på Jorden, så finna vi, att han var mera lik en Kringvandrande Läsar predikant, än en Konung. Hän [Han] för [for] nemligen hela verlden omkring och predika[-]de, ifrån den ena staden till den andra, ifrån den ena Byn till den Andra. Sådana der Kring[-]vandrande Läsar[-]pre[-]dikanter, Äro vanligen föraktade och hatade af verlden, emedan de pläga fördöma hederligt folk. Att fara omkring landet som en Läsar predikant, det har ingen af denna verldenes vise Ännu gjort, ty det kostar på en sådan <sida5> Herreman, att lära bönder, som äro för dumma, för att kunna förstå en sådan vis mans lärdomar, Men just derföre, att Gud Uppenbarade sig icke såsom en stor Konung och regent, icke heller som en Höglärd Magister eller Professor[,] ja icke ens, som en ordi[-]nerad och vigd prest, utan som en simpel Lä[-]sar[-]predikant[,] just derföre kunde ingen tro på honom: den tidens Konungar, den tidens höga herrar och lärda Män, måsta [måste] först och främst förakta en sådander kringvandrande Läsar[-]predikant[.] Och för det andra måste de hata honom för hans Andeliga högfärd då han anser sig sjelf för en Gud och fördömer Andra. En sådan man skulle äfven i vår <sida6> tid blifva insatt i kurrar, i synnerhet, om han började Att förvilla folket, Och skulle han till på köpet göra undervärk så skulle denna verldens höga Herrar utan krus och barmhärtighet taga fast honom, och döma honom till döden, för hans trollkonster. Är det nu en sådan man, som skall lära oss, huru vi skole dyrka Gud,? är det en sådan, som skall

4 BONDAGEN OTTESÅNG 1860[?]

lära oss Att känna Gud rätt? Ja, just en sådan är det, som känner Guds vilja; och han Allena kan visa oss den rätta vägen till Saligheten.

Se vi nu på hans Gudomliga Egenskaper, så finna vi, Att han förak[-]tade det verldsliga. Han brydde sig icke om verlden, Och han vil[-]le äfven, Att andra skulle förakta verlden <sida7> Deremot har den Natur[-]liga Menniskan en Naturlig fallenhet och böjelse att älska verlden, och de ting, som i verlden äro. Han kan icke slita sig lös ifrån verlden, emedan han är liksom fastspikad i verlden; Och likväl måste han snart lemna Verlden, Utan att veta hvart han slutligen skall taga vägen. Här kommer nu Frälsarens lära i strid med människans innersta hjertans begär, och önskingar. Och därför voro också Lärjungarne faste i verl[-]den ända till Pingestdagen, då de blefvo Upfylda af den Helige ande, som lös[-]ryckte dem ifrån verlden. Ingen kan således känna Gud, innan han blif[-]ver Upfyld af den <sida8> Hel. ande: Men huru många Aro [Äro] nu Upfylda af den Hel. Ande? Fråge vi nu hvaruti Frälsarens helig[-]het består, så veta vi icke en gång, hvad ordet helig betyder, innan vi fått en rätt Uplysning af den Hel. ande om vår egen ohelighet. Det fanns vissa människor i Mose tid, som påstodo Att hela folket var heligt, När folket var som mest oheligt d.v.s. folket var som mest ogudaktigt. detta olydiga folk, hade Nyligen dansat omkring Guld Kalfven; det var begifvit på fylleri[,] dryckenskap, otuckt[,] af[-]Guda dyrkan, och sjelfsvåld, folket knorrade emot Gud och ville lefva efter sin egen onda vilja <sida9> Detta såg Moses, att folket var ogudaktigt, och oheligt[.] Men de af djefvulen för[-]blindade världsträlarna, Korah, Datam och Abiram, mente att hela folket är heligt. Dessa män hade fått den tron, att Moses var en bedragare, och en andeligen högfärdig man som ville stinga ut Ögonen på folk. Och När Johannes döparen Upträdde som bättrings predikant, så måste han bestraffa folkets Ogudaktiga lefverne och kalla dem för huggormars afföda, som ansågo sig för heli[-]ga: Då trodde de Fariseer och skriftlärd, att Johannes hade djefvu[-]len: han var Andeligen högfärdig mente de, då han fördömde hederligt folk. Ty detta hederliga folk, ansåg sig sjelft för heligt, när det var <sida10> som mest oheligt; och när den helige sjelf började predika, fick han samma dom, af detta obehageliga folk, som ansåg sig sjelft för heligt, den helige fick sam[-]ma dom som Johannes döparen hade fått, nemligen han hafver djefvulen. Han är uti andelig högfärd. Hvaruti bestod då Frälsarens helighet, När de som sågo hans dagliga lefverne, kallade honom för Samarit, och sade att han hafver djefvulen[.] Hvaruti bestod hans helighet, När de skenheliga Fariseerna sågo så många fel uti hans lefverne: Första felet var, att han icke tvådde sina händer När han gick till bords. Han hade icke lärt sig folkseder; det andra felet var, att han begick Sabbaths brott; det tredje felet bestod deruti, att han umgicks [umgicks] med böbel och pack, Det fjärde felet <sida11> bestod deruti, att han va[r] Andeligen högfärdig, När hän [han] tillagnade sig Gudom[-]liga rättigheter, såsom till Ex, att förlåta synder, hvilket, enligt Fariseernas lära, ingen Menni[-]ska kan göra, utan endast Gud. Och samma Tro hafva Fariseerne Annu [Ännu] i denna dag. Det 5te felet bestod deruti, att han hädade Gud, då Han bekände sig för Guds Son. Just därför Kunde icke den tidens Menniskor tro på honom, emedan de funno så många fel i Hans lefverne Och vandel. De kunde icke tro, att hans lära var af

4 BONDAGEN OTTESÅNG 1860[?]

Gudi, emedan djefvulen hade gjort dem klarsynta, Att de sågo så många fel i hans lefverne <sid12> De sade till den som var blind född. Vi ve[-]te, Att denna mannen är en syndare: det vill säga: han är en bedra[-]gare. Menen I, Att Frälsaren skulle få bättre vittnesbörd, af den sorg[-]lösa hopen, om han nu vore här personligen, Och Uppenbarade sig, som en Kringvandrande Läsar[-]predikant? Nej; platt intet: den sorglösa hopen skulle anse honom för en bedragare och villoande, som icke Allenast fördömer hederligt folk Utan äfven ger sig ut för en Guds Son. Menen I, att Jesus af Nazaret skulle af de öfversta Presterna anses för en helig man? Om han vore <sid13> här ibland oss? Nej; platt intet. Han skulle få sammä [samma] dom, som han fick af de öfversta Presterna i Jerusalem: Han skulle blifva anklagad och dömd som en bedragare som under sken af en sann[?] Christendom vill svinga sig till magten. Kanske skulle han icke få vandra omkring landet och lära ett år innan han blefve fasttagen och anklagad hos Någon Pontius Pilatus, såsom en Guds försmädare, ty denna Verldenes Gud, tål inte att Någon kommer och försmädar hans Undersåter. Att man kallar honom sjelf för Djefvul och Satan, det bryr Han sig icke om; ty det är hans heders Namn, i synnerhet när hans <sid14> egna tjenare hedra honom med detta namn. men om någon af Guds tjena[-]re kallar honom för Djef[-]vul och Satan; då bir han ond. Ty mörksens furste vill gerna kallas för en ljustens Engel I synnerhet, då han omskapar sig till en ljustens Engel, liksom Krögaren vill kallas för hederlig, när han utöfvar det skamliga Krögar-yrket, så vill ock fyllhunden Kallas för Nykter, när han svamlar i fyllan, Och liksom tjufven vill heta ärlig, när han hunnit gömma undan tjufgodset, så vill ock horan kallas för Jungfru, när hon klädt sig grann. Allt detta visar <sid15> oss den Utvärtes helighet, som verlden prisar. men den rätta helighe[-]ten Känner Verlden intet. Alla munchristna prisa Frälsarens Heliga person; Men de kunna icke säga hvaruti Hans helighet bestod. De prisa och berömma Frälsarens Milda Lära [lära]; Men de kunna icke säga hvaruti denna Milda lära bestod, ty de Obotfärdige mena att Frälsaren är lika nådig emot dem, som han är Nådig emot de botfärdiga och ångerfulla. Men hvar står det skrif[-]vet, att Gud är Nådig emot de obotfärdige och förhärdade. Är Gud helig, så måste han hata dem, som honom hata; Men ingen Obotfärdig, ingen <sid16> sorglös känner sin fiendskap till Gud; ty alla Krögare, alla drinkare, alla tjufvar, alla horkonor[,] alla högfärdiga, alla svärjare och slagskämpar, mena sig nu vara Guds vänner, ehuru de Äro Guds fiender; Alla dygdemönster, alla skrymtare, Alla skenhelige, och verkhelgon inbilla sig, att de äro Guds vän[-]ner, ehuru de äro Guds fiender; Alla oomvända och opånyttfödda, mena sig vara Guds vänner, ehuru de äro Guds fiender. Men detta kan verlden icke begripa; ehuru Luther kände tydligen under sin omvändelse, att han hatade Guds stränga rättfärdighet. Och detta måste hvar och en väckt menniska känna: han måste kän<sid17>na, att han hatar Gud, innan han blifvit försonad med Gud. Hvar och en oomvänd och opånytt[-]född menniska är en Guds fiende, Och detta andeliga hat till Gud, Uppen[ba]rar sig mest uti verldens hat till de christna. Djefvulen har så förblindat de Otrognas sinnen, att de skola tro lögnen, och hata sanningen. De Christna hafva i Alla tider, blifvit hatade, smädade, och förföljde. De Christna kallas, för Kättare, svärmare och villoandar; Och emedan Djefvulen är Guds arga[-]ste fiende, så måste ock

4 BONDAGEN OTTESÅNG 1860[?]

hans barn hata och för[-]följa de christna; ty Gud har satt en evig fiendskap emellan quinnones säd och Ormens säd. Derfor [<sida18>](#) måste ormens säd hata quinnones säd ifrån verdens begynnelse Allt intill Verldens ände.

Om här finns någon, som alfvarligen söker efter det eviga lifvet, han måste besinna att Gud är helig, och emedan Gud är helig, så kan han icke Annat än hata synden[.] Men då hvar och en, som är väckt ur synda[-]sömnen känner bättre sin egen ohelighet, än Guds helighet, så måste han falla i förtviflan, När han [[han](#)] känner i sitt hjerta, att han omöjli[-]gen kan tackas Gudi. Men i denna förtviflans nöd måste han anlita Guds barmhärtighet, och bedja om Nåd och förskoning: ty då Guds helig[-]het, består icke Allenast Uti syndfrihet, utan förnämligast deruti, att han hatar och afskyr det onda, så måste den [<sida19>](#) [[<den> upprepning](#)] botfärdige och ångerfulle känna icke allenast sin egen fiendskap till Gud, utan äfven Guds vrede och Lagens förbannelse Öfver hvar och en, som illa gör: Och därför hjälper det intet, att den väckte arbetar på den egna bättringen, hvartill Egenrättfärdighe[-]ten vill lära honom, utan enda medlet att blifva frällst ifrån djefvulens våld, är att fly till Guds barmhärtighet, och söka Nåd och förlåtelse, och på detta sätt komma till den kän[[n](#)]bara Försoningen det vill säga, icke blott tro, utan känna Nåden. Nådatjufvens döda tro sitter i Peruken, men på denna döda Tro följer ingen kän[[n](#)]bar förändring i hjertat, inga Nådens rörelser, ingen hjertans förtröstan, ingen salig hänryckning, inga höga och saliga kännbara [<sida20>](#) Känslor; Utan endast en inbillning att Gud är Nådig icke allenast mot ån[-]gerfulla utan äfven emot obotfärdiga. Dessa Nådatjuf[-]var hafva Alldeles glömt att Gud är en helig Gud och att [[Han](#)] icke låter gäckka [[gäckka](#)] sig. Men den botfärdige ångerfulla och den, som en förkrossad anda hafver, han måste underkasta sig Herrens tucktan, han måste emot[-]taga Nåden för intet. Och då han känner Guds nådes verkningar i sitt hjerta; då kan han utbrista i glädje, med David, Maria och andra Guds barn och säga[:] Herre! När jag Dig hafver, så frågar Jag efter Himmel och jord intet, om än kropp och själ försmäktade så är Du dock min tröst[.]

[Blyertsanteckning i marginalen: Ps 73:25

Svensk Bibel 1917: "Vem har jag i himmelen utom dig! Och när jag har dig, då frågar jag efter intet på jorden."]

—
Original svenskspråkig predikokoncept / Pekka Raittilas arkiv / Uleborgs landsarkiv /